

Jessica Reurich is gedragsbioloog en osteopaat voor paarden. Zij heeft haar eigen praktijk, Equisani. Jessica streeft er naar dat een paard lekker in zijn vel zit en optimaal kan presteren, en om paard en ruiter beter te laten samenwerken.

Equisani

Naast het behandelen van paarden geeft ze les, advies, clinics en presentaties over natuurlijk gedrag, probleemgedrag en welzijn van paarden en over osteopathie. Zij heeft zich tijdens haar studie gedragsbiologie en osteopathie vooral verdiept in luchtzuigen, dat bij 1 op de 20 paarden voorkomt.

Voor DAWRA Magazine was Jessica Reurich bereid een aantal vragen te beantwoorden.

Na vier keer uitgeloot te zijn voor diergeneeskunde zet je je uiteindelijk via een andere benadering toch in voor de gezondheid van paarden. Stel, je zou alsnog de kans krijgen om diergeneeskunde te studeren, zou je dat met al je ontwikkelde inzichten en kennis nog willen doen? Waarom wel/niet?

Jazeker! Als ik de loterij zou winnen, zou

Jessica Reurich: gedragsbioloog en paardenosteopaat

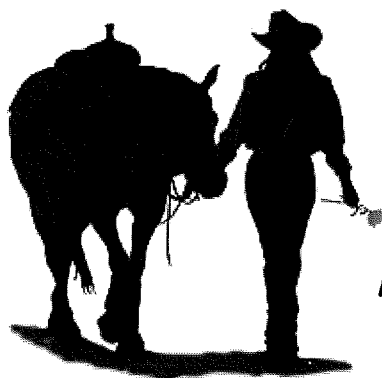
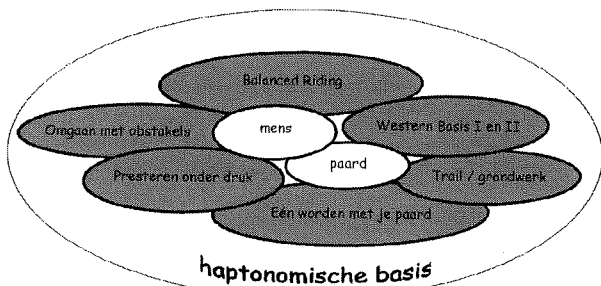
Een prima combinatie!

Foto's: Rob Ravesteijn

Equidact Training & Coaching

Begeleiding van mens en paard op haptonomische basis

Paulette Zorn
Prinsesseweg 27
7958 RS Koekange

Tel. 0522-451102
Mob. 06-21 116010

Voor meer informatie en flyers: zie www.equidact.nl

Osteopathie

Osteopathie wordt langzamerhand meer gemeengoed in de paardenpraktijk. De grondlegger van de osteopathie, Dr. Andrew Taylor Still (1828-1917) was ervan overtuigd dat een goede mobiliteit van de verschillende weefsels essentieel is voor een gezond lichaam. Ook was hij van mening dat lichaam en geest onlosmakelijk met elkaar verbonden zijn. Alles in het lichaam kan en moet bewegen. Als er ergens een beperking in de beweging optreedt, dat kan in spieren, gewrichten en organen zijn, dan spreken we van een blokkade. Deze kan leiden tot allerlei problemen. De osteopaat probeert met zachte manuele technieken de blokkades op te heffen waardoor de doorbloeding verbetert en het zelfherstellend vermogen van het lichaam zijn werk kan doen.

De Franse dierenarts Dominique Giniaux vertaalde de principes van de humane osteopathie naar paarden. Het International College for the Research on Equine Osteopathy, ICREO, verzorgt een driejarige opleiding tot paardenosteopaat. Je kunt een paardenosteopaat inschakelen bij allerlei rijtechnische problemen, zoals moeilijk aan-galopperen, moeilijk verzamelen, de rug wegdrukken, het bit vastpakken, slaan met het hoofd, etc. Ook bij andere problemen kan een osteopaat helpen: stalbenen, lever- en maagproblemen, slechte algehele conditie, doffe vacht, om er enkele te noemen. Tot slot kan ook een preventieve behandeling nuttig zijn, omdat de osteopaat blokkades kan opsporen en behandelen voordat ze uitgroeien tot echte problemen. Osteopathie is echter nooit een vervanging voor de reguliere diergeneeskunde! Wel kan het heel goed complementair aan de reguliere diergeneeskunde worden toegepast.

ik me direct inschrijven. Het blijft een vak dat ik dolgraag zou uitoefenen. Uiteraard zou ik mijn opgedane kennis en inzichten erin meenemen, maar ik blijf ook zeker open staan voor andere meningen en inzichten. Ik blijf mezelf graag ontwikkelen, ik ben daarom ook aan het kijken naar weer andere aanvullende opleidingen of cursussen.

Zou je kunnen stellen dat de problemen die de paardenosteopaat behandelt voor een groot deel te maken hebben met de domesticatie van het paard?

Doordat wij met paarden werken, merken we problemen op. Dus ja, de domesticatie van het paard heeft ertoe geleid dat wij problemen opmerken en die laten behandelen.

Ook in het wild zullen paarden last hebben van blokkades. Door een gekke bokkensprong, een misstap of onderuit gaan kunnen blokkades ontstaan. Een paard dat vrij beweegt, kan echter goed compenseren (net zoals wij, als jij een blokkade in je rug hebt, merk je dat vaak niet eens meer, je hebt je beweging erop aangepast).

Wanneer je met een paard werkt en specifieke oefeningen vraagt, dan kan het paard niet meer zomaar onder blokkades uitkomen en zullen we merken dat de buiging bijvoorbeeld moeilijker gaat, of

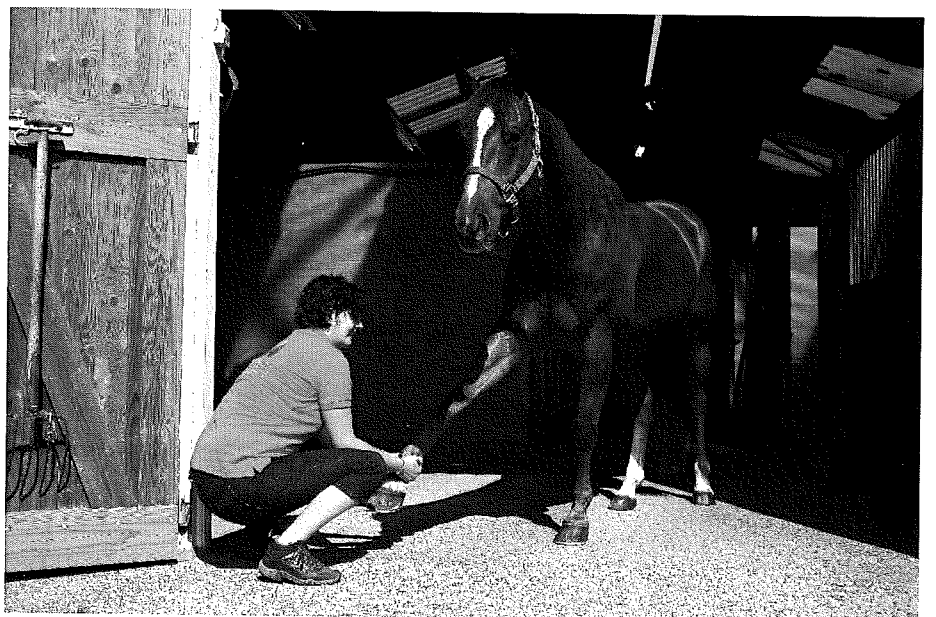
het aanspringen in de linker of rechter galop. Daarnaast kunnen paarden uiteraard ook blokkades oplopen doordat wij met ze werken.

Regelmatig kom ik paarden tegen waarvan ik vermoed dat ze gereden worden met een niet goed passend zadel. Ook rijden met teveel druk, hangen in halsters, teveel druk van het hoofdstel door bijv. veel druk op de teugels en niet te vergeten een scheefzittende ruiter zijn regelmatig voorkomende oorzaken van

problemen. Ik raad daarom altijd aan naast de behandeling van je paard ook jezelf goed in de gaten te houden en op tijd te laten behandelen. Hoe kun je van je paard verwachten dat hij of zij recht loopt en goed buigt als je zelf scheef bent?

Zo ja, zou je dan kunnen stellen dat de mens een bedreiging vormt voor het welzijn van het paard (gechargeerd, natuurlijk)?

Nee, de mens in het algemeen vormt mijns inziens geen bedreiging voor het

welzijn van het paard. Onwetendheid van de mensen die met paarden werken wel. Veel mensen willen het beste doen voor hun paard, maar als ze niet voldoende kennis hebben, weten ze vaak niet wat het wezen paard nodig heeft om zich goed te voelen. Tegenwoordig komt er gelukkig steeds meer aandacht voor het welzijn van het paard. Ik denk dat we met z'n allen moeten streven naar verspreiden van kennis, zonder anderen direct te veroordelen.

Dat laatste is iets wat veel voorkomt in de paardensport, men heeft snel zijn mening klaar over de ander. Dat vind ik jammer. Ik denk dat de gemiddelde paardeneigenaar wel zijn of haar best doet, maar dat de kennis en ervaring ontbreekt, of hij of zij weet de juiste weg niet in de wirwar van producten, behandelaars, meningen en feiten. Ik kom bijvoorbeeld regelmatig bij paarden waar men al een tijdje mee aan het "rommelen" is, een instructeur die zegt dat het paard stout is en aangepakt moet worden, enz. In mijn ogen doet een paard nooit iets zomaar en vaak blijkt ook dat het paard dan toch ergens vast zit en het simpelweg niet kan. Ik draag dus heel graag mijn steentje bij om kennis over welzijn, gedrag en gezondheid in de paardenwereld te verspreiden en het bewustzijn over de aard van het paard te vergroten.

Luchtzuigen en andere stereotypieën hangen samen met de domesticatie; in het wild worden ze niet gezien bij paarden. Hoe zie jij de ideale leefomstandigheden van het (gedomesticeerde) paard?

Het belangrijkste is dat we zoveel mogelijk rekening houden met de aard van het paard; het paard is een sociaal dier, dat de hele dag door eet en loopt. Het is daarom heel belangrijk te zorgen dat een paard veel sociaal contact heeft, de hele dag door (kleine beetjes) kan eten, en minstens een deel van de dag lekker vrij kan bewegen. Ik ben een groot voorstander van weidegang in groepjes, veel laagwaardig ruwvoer (eventueel in een slowfeeder) in de stal en vooral geen dichte stalwanden, de paarden moeten elkaar kunnen zien.

Als ik zelf ooit mijn paarden aan huis kan houden, zou ik stallen maken waar de tussenwanden tussenuit kunnen om er groepsstallen van te maken (maar splitsen wel mogelijk blijft in geval van bijv. blessures), een paddock met een stuk bestrating voor de stal en daaraan vast dan de wei. In principe blijft alles dan open zodat de paarden samen kunnen staan en zelf kiezen wat ze de hele dag doen.

Je loopt geregeld mee met een holistisch dierenarts en chiropractor. Welke inzichten levert dat op en wat kan de osteopathie op haar beurt voor deze disciplines betekenen?

Het is vooral heel erg leerzaam voor mij. Zij heeft duizenden paarden behandeld en ziet al aan hoe een paard loopt hoe en waar problemen zitten, dat wil ik ook kunnen! Ik leer dus veel over haar disciplines en heb van haar veel behandeltechnieken geleerd die een echte aanvulling zijn in mijn behandelingen. Ook leer ik meer over de principes van acupunctuur en Chinese kruidengeneeskunde, dat vind ik erg interessant. Maar we kijken ook veel bij elkaar hoe we bepaalde dingen doen en proberen zo samen tot de meest optimale manier van behandelen te komen. Dat is erg leuk en vooral nuttig!

Er is veel meer naast reguliere (dier)geneeskunde dat ook goede dingen kan betekenen. Er zijn al veel paarden bij haar geweest die door de reguliere diergeneeskunde uitbehandeld waren, maar na een paar behandelingen weer de oude waren. Ik wil de alternatieve geneeswijzen als osteopathie en chiropractie daarom liever complementair noemen. Ik denk dat de reguliere geneeskunde en de alternatieve geneeswijzen elkaar heel mooi kunnen aanvullen, dat ervaar ik ook bij haar. Ik zie dan ook een meerwaarde in samenwerking met een dierenarts. Veel dierenartsen kunnen geen blokkades in de rug ontdekken en losmaken, dat hebben ze niet geleerd op de opleiding. Ik kan weer niet binnenin het paard kijken en geneesmiddelen inzetten. Ik vind het heel jammer dat veel dierenartsen nog steeds heel sceptisch zijn over alternatieve geneeswijzen.

Bij de behandeling van een paard gebruik je zachte manuele technieken. Hoeveel sessies heb je nodig om problemen op te lossen? Geef je daarbij de paardeneigenaar wel eens 'huiswerk', d.w.z. bepaalde oefeningen o.i.d. die hij/zij zelf moet toepassen bij het paard?

Meestal zijn één of twee behandelingen voldoende om blokkades weg te nemen en het lichaam te laten herstellen. Het komt hoogst zelden voor dat ik een derde keer behandel.

Ik ben er echter wel voor een soort APK te doen bij het paard. Op die manier kunnen kleine probleempjes al opgelost worden voor het merkbare grotere problemen worden.

Ik geef paardeneigenaren meestal een schemaatje voor de eerste twee weken na de behandeling en wat tips over oefeningen die goed zijn om te doen.

Soms verwijs ik door naar een dierenarts omdat ik iets niet vertrouw. Zo werd ik eens bij een shetje geroepen dat heel moeilijk liep. Daar aangekomen, zag ik grote neurologische problemen. Ik heb het shetje toen behandeld, maar de hals, waar de oorsprong van de problemen lag, overgeslagen. Ik wilde eerst weten wat het probleem was.

De eigenaren hebben op mijn advies foto's laten maken bij de dierenarts om de problemen in beeld te krijgen zodat we gericht konden behandelen.

Het komt daarnaast ook voor dat ik adviseer om het zadel eens goed te laten nakijken, ik ben geen zadelmaker, dat zeg ik er altijd bij, maar soms heb ik echt het idee dat een zadel niet optimaal ligt. Dan neem ik liever het zekere voor het onzekere.

Binnenkort ga ik een dag meelopen met een gerenommeerde zadelpasser/zadelmaker om meer te leren over hoe ik kan zien of een zadel echt goed ligt of niet (helemaal).

Verder geef ik ook wel eens aan dat het mij verstandig lijkt dat de ruiter zelf even langs een behandelaar gaat. Soms zie je al aan hoe een ruiter loopt, dat deze zelf ook niet lekker los in het lijf is.

Zie je een verschil in soorten problemen bij de verschillende rassen en/of verschillende disciplines die beoefend worden? Welke problemen bij Arabieren en western riding? Nee, ik ben nog niet echt tegengekomen dat er echt verschil zit in disciplines en rassen.

Paarden die onderuit gaan, naast de laadklep stappen, een niet passend zadel en/of scheve ruiter hebben, slecht gereden worden, etc. kom je binnen alle rassen en disciplines tegen.

Wat ik wel mee wil geven om problemen zoveel mogelijk te voorkomen, is dat men een paard kiest naar de discipline die de ruiter graag doet of de disciplines aanpast aan het paard dat hij of zij heeft. Van een Fjord kun je geen top springparcours verwachten en van een Fries geen goede slidingstop.

Bronnen:

*Website van Jessica: www.equisani.nl
Jessica Reurich: Osteopathie voor paarden in Paints & Quarters, nr. 9 voorjaar 2012, blz. 24 t/m 27*

Jessica Reurich: Luchtzuigen in Paints & Quarters, nr. 10 zomer 2012, blz. 28 t/m 31

